

Третій стратегічний семінар

Бен Ломбарді

Міністерство національної оборони Канади (МНО) здійснює ряд програм допомоги країнам Центральної і Східної Європи у проведенні політичних і економічних реформ. Під керівництвом відділу Програми військового тренування і допомоги (ПВТД), міністерство надає можливість військовим офіцерам і цивільним спеціалістам приїхати до Канади для вивчення мови (англійської та французької), спеціалізованої професійної науково-дослідницької роботи та участі в курсах, які проводить Миротворчий Центр ім. Пірсона. Ця програма, на яку виділено 9.4 млн. доларів (1997 р.), фінансується безпосередньо з канадського оборонного бюджету.

Україна є активним учасником курсів, що проводяться ПВТД. Дійсно, серед країн Центральної та Східної Європи Україна отримує найбільшу допомогу від ПВТД і це відображає як геополітичне значення України, так і складність проблем, які постають перед нею. З 1996 року 103 українські офіцери навчалися на мовних курсах або курсах з питань оборонної реформи. У 1998 р. очікується, що у рамках цієї програми до Канади прибудуть 54 українських фахівців.

Проте канадсько-українські відносини у справах реформи оборонної програми базуються не тільки на поїздках українців до Канади. У 1995 році обидві країни вирішили, що регулярний діалог з питань оборонної політики виправданий і необхідний. З ініціативи колишнього посла України в Канаді Віктора Батюка, оборонні міністерства обох країн заклали основи цього щорічного двостороннього семінару. Перший семінар був скликаний в Кінгстоні в 1995 р., у 1996 р. господарем був Київ, наступний семінар відбувся в кінці вересня 1997 р. знову в Кінгстоні. Цей семінар унікальний — до роботи у ньому залучені не тільки, як це звичайно робиться, кілька високих урядових і міністерських службовців — він охоплює значно ширше коло фахівців.

Цьогорічний семінар відбувся дуже успішно. Обміни думками були відвертими і широкомаштабними. Семінар складався з чотирьох сесій. У перший день обговорювалися міжнародні аспекти оборонної політики обох держав, в тому числі питання європейської безпеки і стосунків України з НАТО. Професор Дейвид Гагланд з університету Квін задав тон обговоренням, у яких було поставлено

стільки запитань, що забракло часу на відповіді. Д-р Роман Якубів (МНО Канади) сформулював центральне питання: „Чого сподівається Україна від своїх стосунків з НАТО?“ Обговорення цього питання значно вийшло за межі сесії і тривало до пізнього вечора.

По-перше, всі учасники семінару поділяли думку, що майбутня система європейської безпеки не може допускати ніяких нових ліній поділу Європи, бо такий поділ однаково негативно вплинув би на безпеку як України, так і Канади. По-друге, було визнано, що стосунки між НАТО і Україною продовжуватимуть розвиватися. Підписання хартії про особливі стосунки НАТО і України у липні ц.р. розглядалося тільки як перший крок. З огляду на негативну реакцію та опозицію Росії щодо розширення НАТО на Схід і на відношення України з НАТО, семінар не приймав ніяких висновків з цього питання. Незважаючи на це, дискусії донесли до кожного учасника розуміння його важливості.

Другий день семінару був дещо менше пов'язаний з питаннями оборони, проте не менш важливим для обговорення двосторонніх українсько-канадських відносин. На ранковій сесії з доповіддю про політичні і економічні реформи, розбудову політичної системи, подолання корупції в Україні виступив Віктор Пергат, Генеральний директор Нортланд Пауер в Україні.

На останній сесії професор Стелла Гринюк поділилася особистими спостереженнями щодо стереотипів, які побутують серед неселення України та Канади та які непорозуміння вони викликають.

На додаток до чудових умов, створених для проведення семінару в Кінгстоні, його учасникам була запропонована широка культурна програма, яка дала змогу ознайомитися з історією і культурою цього краю. Відбулися також дискусія зі студентами університету Квін і зустріч з представниками української громади.

Перший ряд (зліва направо): Марина Шевченко (перекладач); Елізабет Балдвін-Джонз (МЗС Канади); Андру Разіуліс (МНО Канади); Даніель Бон (Ген. директор відділу політпланування МНО Канади); генерал-майор Микола Дзюбак (начальник штабу ЗС України); Стелла Гринюк (професор Манітобського університету); Андрій Веселовський (керівник відділу політпланування МЗС України); Граем МакІнтайр (МЗС Канади);
Другий ряд: Керол-Анн Альфонс (МНО Канади); майор Борис Генгало (МНО Канади); лейтенант-полковник Дейвид Башов; Віктор Пергат (Генеральний директор «Нортланд Пауер» в Україні); д-р Роман Якубів (МНО Канади); Олексій Рибак (МЗС України); Гордон Бартос (редактор відділу міжнародних справ газети «Торонто Стар»); д-р Олег Бодрук (Інститут світової економіки та закордонних відносин); Василь Косенко (перекладач).
Третій ряд: Іван Холостенко (Служба безпеки і Рада оборони України); д-р Григорій Перепелиця (Національний інститут стратегічних навчань); д-р Дейвид Гагланд.
Четвертий ряд: д-р Олександр Цюхов (перекладач); д-р Бен Ломбарді (МНО Канади); Сергій Галака (Інститут закордонних відносин і міжнародного права); Луї-Філіп Сильвестр (МЗС Канади); полк. Олександр Шемет (старший помічник військового аташе України в Канаді).